

הריקודים (כשמחת תורה) הוא להרגיל את הגוף שהנה מדבר מצוה, רטבע הגוף מצד עצמו, הוא, ליהנות מדברים גשמיים, וריקודים מייצגים אותו, וענין הריקוד דשמחת תורה הוא, ללנגל את הגוף ליהנות מדבר מצוה, שהוא ענין העשי והכפ"י שעי"ז מגיעים למדרגה היותר נעלית המדומות בהרכיבי דאף עשייתו. וזהו גם מה שמבואר בכתבי כ"ק ארמו"ר (מהור"ש"ב) נ"ע⁵⁶ (ולע"ע לא מצאתי ענין זה בד"ח, אלא פעם אחת בלבד בכתבי ארמו"ר נ"ע), דאף שבכל השנה תלמוד גודל⁵⁷, הנה בחודש תשרי מעשה גדול, שבחודש תשרי צ"ק העבודה היא כענין המעשה, גם לשון כפ"י, אתכפיא, וזהו הטעם שאופן השמחה דשמחת הוא לא ע"י הלמוד, אלא ע"י ניגונים וריקודים, שזהו ענין העשי והכפ"י להרגיל את הגוף דקמא ליהנות ממעשה המצוה.

וידענין

בזה, והנה, שלמות הענין שהגוף עצמו נהנה מדבר מצוה יחי' לעת לכו, כאשר הגוף עצמו יקבל חיותו מאלקות, והנשמה תהא ניונית מן הגוף⁵⁸, ולא כמו עכשיו שהגוף נזון מן הנשמה. ודנה⁵⁹, לכאורה אינו מובן, איך יחי' אז הגוף נזון מאלקות, והי' ידוש שעיקר חיות הגוף הוא מן הנפש, וכמו בצומח שהצמיחה שבו היא מצד הנפש הצומחת, ואפילו בדומם קיומו הוא מצד הנפש שבו, (ולכן איתא בכתבי האר"ז"ל⁶⁰ שגם בדומם יש נפש המחי' ומקיים אותו, ובלעדי הנפש לא שייך ענין החיות) וכ"ש בחי' ומדבר, ואיך אפשר שלע"ל יחי' הגוף מצצמו. וכפי שמצינו אפילו בנב משה שהי' בנופו למעלה ונזון מן הרוחניות, כמ"ש יחי' שם עם ה' ארכיזים יום וארכיזים לילה לחם לא אכל גו', ומ"מ, מצינו במדרש⁶¹ שהצטער מזה שלא אכל, והי' ענין הצער מורה על חסרון בחיותו. וכן מצינו כאל"י שלא אכל, שאז נזון בכח האכילה שאכל לפני זה⁶². וא"כ צריך ביאור איך לעת"ל יחי' הגוף מצצמו, ועד שגם הנשמה תחי' ניונית מן הגוף, אך הענין הוא, שלע"ל תושלם הכוונה הדידה בסתומים, שיהי' העצמות בתחנותים, ויתגלה

36 טה"ב ח"א ע' לודי ערד"ת (בהמשך) גם המשך וככה שם פפ"ח וא"ל. טה"ב
 תפ"ב ח"א ע' תת"ב.
 37 וראה קידושין ב. ב"ק י"א.
 38 וראה ד"ה אלה תולדות הו תרל"ז.
 41 ונמשך וככה תרל"ז (פצ"א י"ב) סת"ם תרתי"ז.
 42 וראה שמו"ר פמ"ז, י.
 43 וראה מל"ס א"א ט"ח.
 36 טה"ב ח"א ע' לודי ערד"ת (בהמשך) גם המשך וככה שם פפ"ח וא"ל. טה"ב
 תפ"ב ח"א ע' תת"ב.
 37 וראה קידושין ב. ב"ק י"א.
 38 וראה ד"ה אלה תולדות הו תרל"ז.
 41 ונמשך וככה תרל"ז (פצ"א י"ב) סת"ם תרתי"ז.
 42 וראה שמו"ר פמ"ז, י.
 43 וראה מל"ס א"א ט"ח.

שהכונה היא, שתהי' התגלות עצמותו ית"ב, והתגלות העצמות תחי' בתחתונים דוקא. וכוונה זו נשלמת ע"י נשמות ישראל, ליהי' ששורש מהעצמות, והמכתב למטה היא באופן שגששים בבחי' דכר כפי עצמו, כמשל הבן שהוא מציאות כפי עצמו. ומשא"כ (תורה) אף שהיא אלושורש בעצמות, הי' המשכתה למטה, היא באופן דאורייתא וקוב"ה בבלא חר"ב היינו, שגם כפי שהיא נמשכת בתחתונים הי' היא כבחינת יתוד עם העצמות, והיא כמרוקת עצום (א געווארדיקן מרוקן) מן התחתונים ולכן ע"י התורה לא נשלמת הכוונה דדירה בתחתונים, כי הענין דדירה בתחתונים צריך להי' בבחי' פנימיות, ולא בבחי' מקיף. וכמו בדירת האדם שהוא דר בה בבחי' פנימיות ובינין שהמשכת התורה למטה היא באופן שנסארת במרוקת עצום מן התחתונים, אך זה ענין דדירה בתחתונים, ודוקא נשמות ישראל שהמשכתם למטה היא באופן שגששים בבחי' דכר כפי עצמו, דאף שמושישים בעצמותו יחי', הנה המשכתם למטה היא באופן שגששים דכר כפי עצמו, הנה על ידם נשלמת הכוונה דדירה בתחתונים.

ועפ"י

יובן הענין שישנאל משמחים את התורה, היינו שממשיכים בה תוספת אור) כמשנת"ל, שישנאל ממשיכים בתכמה דתורה בחינת תאור דתורה, ולמעלה מזה, שגם בבחינת תאור דתורה ממשיכים הם מבחי' העצמות, והיינו, לפי שדוקא ישראל הם המשלמים את הכוונה דדירה בתחתונים.

וכן יובן גם הטעם שהאופן שישנאל משמחים את התורה הוא לא ע"י לימוד ויגיעה בתורה, אלא דוקא ע"י ניגונים וריקודים. ובהקדמ' הביאור כמ"ש כל הנקרא בשמי ולכבודי כראחי צדתי אף עשיתי, דאף הפסיק הענין, והוא ההפסק למעלה, שמורה על דוגא נעלית יותר מכל תברגות שניימו לפני⁶³, למעלה מבריאה ויצירה, ולמעלה גם מבחינת שמי הו"ע גילי העצמות. ועי' אף עשיתי שנמשך דוקא ע"י העשי, כולל גם עשי' מלשון כפ"י⁶⁴, שהוא הענין דאתכפיא, וזהו גם ענין הנגונים והריקודים דשמחת, כפי שמבאר כ"ק מו"ר אדמו"ר בהשחתה⁶⁵, שענין

32 וראה נאמרי אוד"ז תקפ"ה ח"ב ע' בתחלתו. לקי"ת נצבים מו, א. ועוד.
 תפ"ב (עם הגהות) - אות"ת שהי"ת ח"ב ע' 34 לקי"ת בתקופת מו, א. וכפ"י.
 תרפ"ב, אות"ת בלק ריש ע' תתקצ"ט. טה"ב ע' 35 שיחת שמחת תש"ה ט"ב - מיל בתקונתם שמע"צ שמחת"ת שנה זו (נרמס כמ"מ תש"ט ע' עז. ולא"ז בסה"ש תש"ה)
 33 תתי"ת ח"ב ע' שגו. המשך תרס"ו ט"ע ג. ועוד. וראה הפסיק בשם הזוהר. וראה חז"ר ח"א כד, א. ח"ב ט, א. תקי"ז ת"ז ע' 58.)
 34 וראה נאמרי אוד"ז תקפ"ה ח"ב ע' בתחלתו. לקי"ת נצבים מו, א. ועוד.
 תפ"ב (עם הגהות) - אות"ת שהי"ת ח"ב ע' 34 לקי"ת בתקופת מו, א. וכפ"י.
 תרפ"ב, אות"ת בלק ריש ע' תתקצ"ט. טה"ב ע' 35 שיחת שמחת תש"ה ט"ב - מיל בתקונתם שמע"צ שמחת"ת שנה זו (נרמס כמ"מ תש"ט ע' עז. ולא"ז בסה"ש תש"ה)
 33 תתי"ת ח"ב ע' שגו. המשך תרס"ו ט"ע ג. ועוד. וראה הפסיק בשם הזוהר. וראה חז"ר ח"א כד, א. ח"ב ט, א. תקי"ז ת"ז ע' 58.)

כס"ד. ש"פ כראשית, מבר"ה מרחשון, ה'תשי"ב (הנחה בלתי מוגה)

ויקח הו"י אלקים את האדם ויגזרוהו בנגן עדן לעבדה ולשמרה. וצריך להבין, מהו ענין לעבדה ולשמרה בנגן עדן. דהנה, בשלמא הענין דלעבדה, הרי אף שנגן עדן הוא רוחניות שבגשמיות? מ"מ, גם שם צ"ל תוספת אור, וזהו ענין לעבדה, להמשיך תוספת אור בנגן עדן. אבל ענין ולשמרה, הרי שמירה היא מדבר המזיק, דבר המקלקל ודבר שאינו מתאים, ולכאורה איך זה שייך בנגן עדן, שכולו טוב, ואינו סובל את מציאות הרע, שלכן הנה לאחר חטא עץ הדעת נודון האדם בגירושין מגן עדן, משום שנגן עדן אינו סובל את מציאות הרע. וא"כ, כאשר אדר"ה נמצא בנגן עדן, מהו הצורך בענין השמירה.

ב ויוכח זהו בהקדם הידוע שכללות סוד ההשתלשלות נחלק לג' ענינים, עולם שנה נפש, שעל זה הוסד כללות ההשתלשלות, ולכן נחבאר בספר יצירה ג' ענינים אלה, משום שהם יסוד כל ההשתלשלות. וביאור ג' ענינים אלה בקצרה, הנה עולם בחי מקום, דהיינו ר' קצוות, ר' רוחות ומעלה ומטה. וכמו"כ יש גם בחי מקום ברוחניות הקשורה עם גשמיות, דמאחר שזוהי הרוחניות שנתפסת בגשמיות, היינו בחי רוחניות שיש לה תפיסא והשגה בגשמיות, הרי מוכן שגם כבחינה זו ישנו הענין דר' קצוות. ויכן זה מכחות הנפש, דהנה גם הנשמה כפי שהיא למעלה יש בה כחות, כח הראי' כח השמיעה וכח ההילוך. דענין כח הראי' בנשמה למעלה הוא ע"ד מאד"ל⁶ אע"ג דאיהו לא חזי מזליליהו חזי, אבל כאשר הנשמה יורדת למטה איז ענין כח הראי' ואילך).

1) בראשית ב, טו. ואילך). וראה גם ד"ה תנ"ל במאמרי אדמו"ר

2) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא האמצעי בראשית ע' נו ואילך. ד"ה תנ"ל תרפ"ו (סד"ם תרפ"ו ע' סו ואילך). ד"ה ח"ב ע' תשנ. סד"ם תרס"ב ע' רצט. ד"ה צו בראשית כ"א תשי"א (סד"ם תשי"ג ע' כ"א ואילך).

3) ראה פתוחת דאריכי ד. ראה אדר"ה יתור ע' תתט. סד"ם תרל"ח ע' קפ"ו. ועוד.
4) בכל הבא לקמן — ראה ד"ה ורוח אלקים מרחפת פרו"ת (סד"ם פרו"ת ס"ע כו ראה מגילה ג, א. וש"ג.

בנוף מבחי' עצמות ומהות א"ס כ"ה, ולגבי עצמותו ית' איז חילוק בין הנשמה להגוף, וגם הגוף יוכל לחיות מעצמו.

והנה אף שענין זה יהי' לעת"ל, הרי מעין זה ישנו בכל חודש תשרי, שאז העבודה היא בבחי' המעשה דוקא, שע"כ נעשה המשכת העצמות, כנ"ל וכפטריות יותר, הנה התחלת ענין זה הוא כראש השנה, אלא שאז הוא בכחית כיוטי העולם, ונמשך בגלוי כתג הסוכות כידוע⁴⁴ בענין בכסה ליום חגיגתו, חג הסוכות, שם בהעלם וכיוטי בראש השנה נמשכים בהתמלות ביום חגיגתו, חג הסוכות, אמנם, גם כתג הסוכות הגילוי הוא בכחי' מקיף, רכשמיני עצרת אמשך בפנימיותו⁴⁵. אך גם כשמיני עצרת הרי זה בכלים סתומים, ודוקא כשמחת תורה אעשה ההמשכה בתמולות ולכן עיקר העבודה דמעשה, היא כשמחת תורה, שישואל המשמחים את החולה בר"קודים ויגנונים, ומשמחת תורה נמשך ומתגלה ענין זה על כל השנה כולה.

44) ראה לקו"ת דרוש רי"ה נו, ריש ע"ה.
45) ראה לקו"ת דרוש רי"ה נו, ריש ע"ה.

46) ראה לקו"ת האזינו פז, ג. דרושים לשמעי"צ, ג. ובכ"מ.
47) ראה לקו"ת דרוש רי"ה נו, ריש ע"ה.
48) ראה לקו"ת דרוש רי"ה נו, ריש ע"ה.